

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

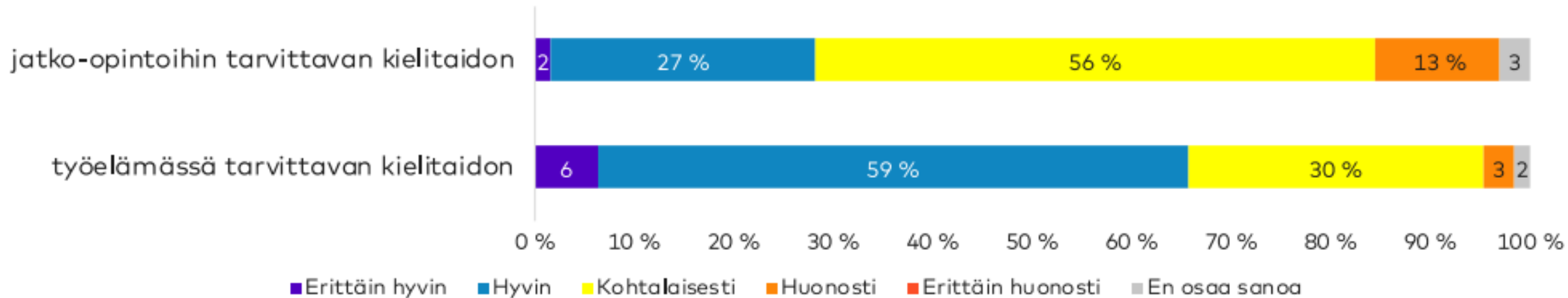
Kielitietoisuus ammattillisessa koulutuksessa

Tuija Artama
Opetushallitus
Ammatillinen koulutus

Suomi/ruotsi toisena kielenä –opetuksen nykytilan arviointi

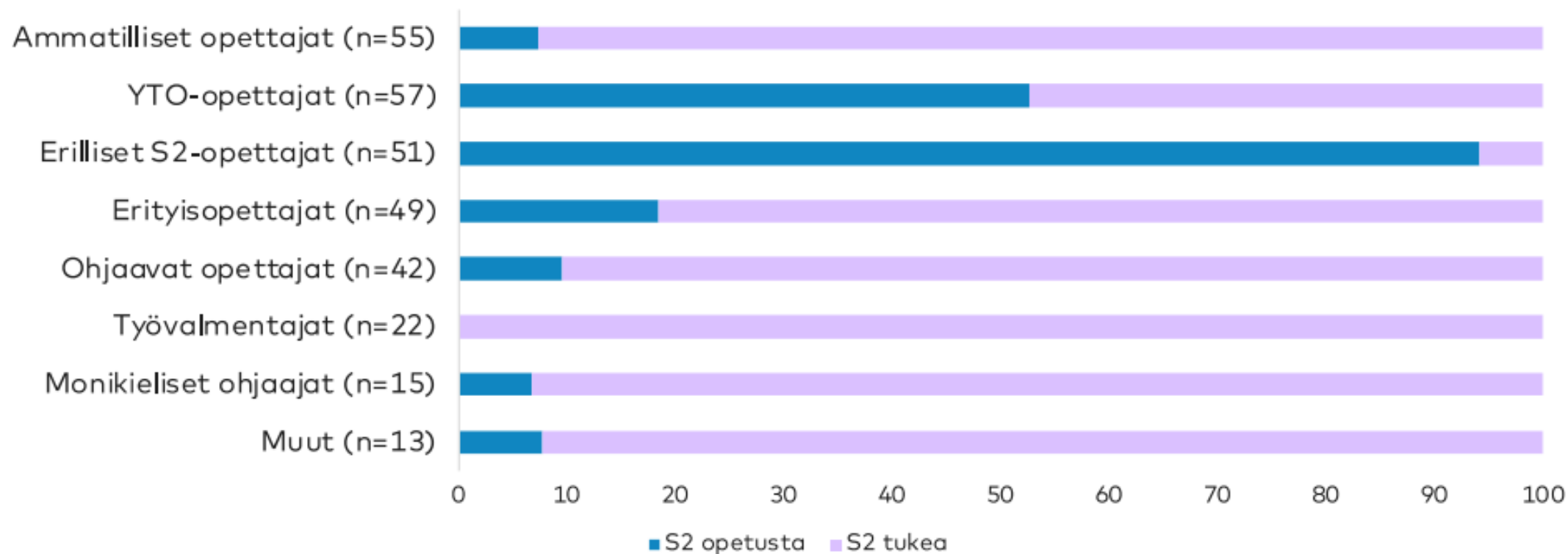
Arvioikaa, miten omat käytäntönne tukevat opiskelijoita saavuttamaan (n=64)

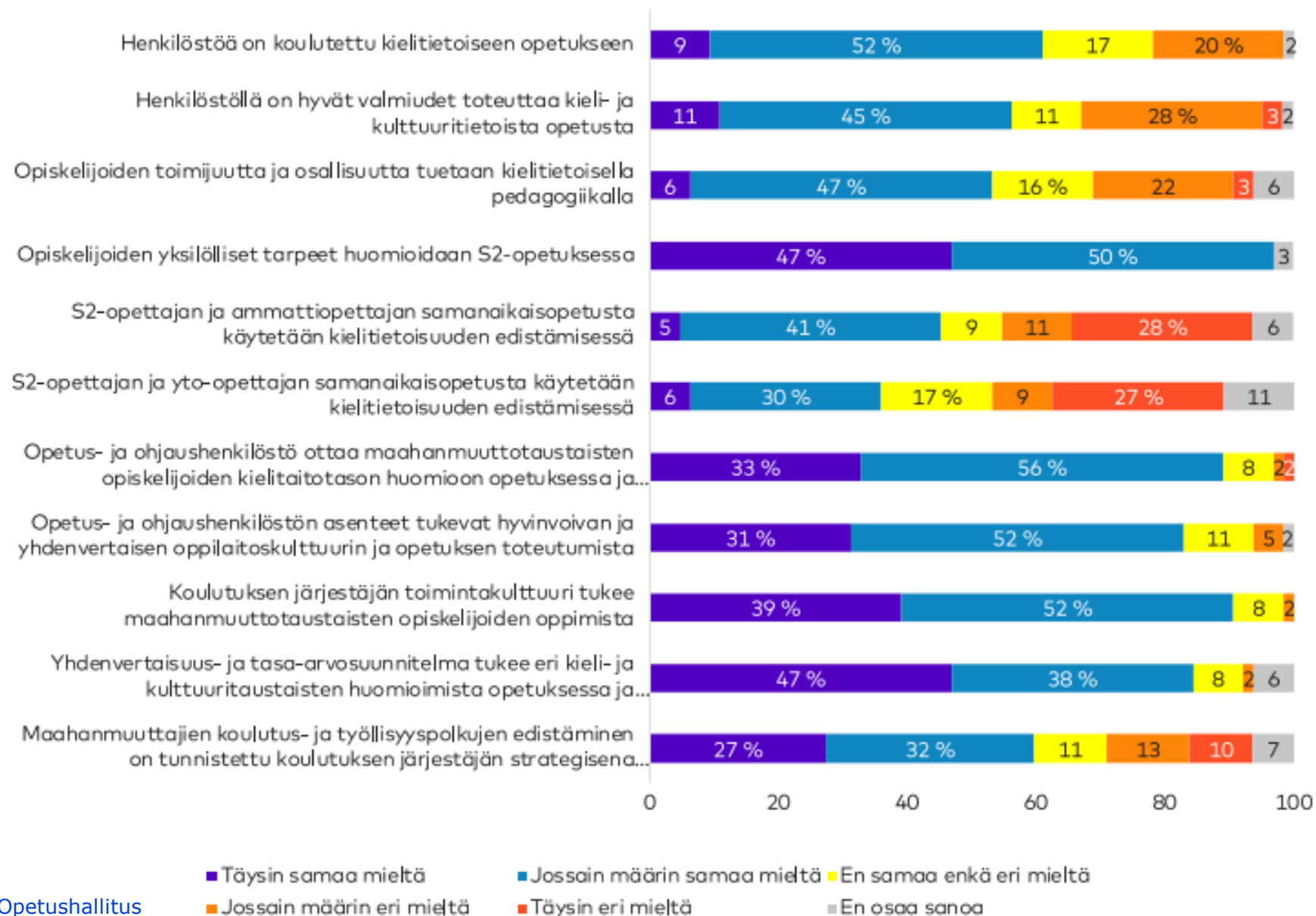
Lähde. Owalgroup: [Suomi/ruotsi toisena kielenä –opetuksen nykytilan arviointi](#)

Suomi/ruotsi toisena kielenä -opetuksen nykytilan arviointi

Ketkä kaikki antavat teillä S2-opetusta ja S2-tukea ammatillisessa koulutuksessa (n=13-57)

Arvioikaa seuraavia väittämiä (n=62-64)

Lähtökohdat ammatillisen koulutuksen näkökulmasta

- Ammatillisessa koulutuksessa vieraskielisten opiskelijoiden osuus oli vuonna 2021 keskimäärin 13 prosenttia, kun tarkastellaan niitä opiskelijoita, joilla on tavoitteena koko tutkinto (opetushallinnon ala). Kaikki opiskelijat huomioon ottaen osuus olisi 14 prosenttia (työvoimakoulutus, tutkinnon osittain etenevä koulutus)
- Maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden määrä toisen asteen koulutuksessa kasvaa jatkuvasti
 - Kotoutumiskoulutuksesta pyritään siirtymään ammatin opiskeluun entistä aikaisemmin, jolloin suomen kielen osaaminen ei vielä ole kovin vahvaa
 - Koulutukseen tulijat myöhään koulupolulle tulleita, yksin maahan muuttaneita nuoria aikuisia

Lähtökohdat ammatillisen koulutuksen näkökulmasta

- Heikentynyt luku- ja kirjoitustaito
 - tasa-arvoisuus
 - syrjäytymisvaara
 - opiskeluvalmiudet

Lähtökohdat ammatillisen koulutuksen näkökulmasta

- Kielitietoisuus on osa ammatillisen koulutuksen tasa-arvoa, oppijoiden hyvinvointia ja ammatillisen koulutuksen laatua
- Kieli osallistaa sekä opiskeluun että ammattiin
 - Pedagogiikan lisäksi ilmapiiri -> opettaja vuorovaikutuksen rakentaja
 - Kielellinen empatia ([Viivi Heikura](#))
- Ei vain kielitietoista opetusta ja ohjausta
 - kielitietoinen johtaminen
 - eri kielten arvostaminen
 - kielen merkitys oppimisessa

Kieli osana ammattia

- Osaamisperusteisuus -> Opitaan ammattia, ei ”oppiaineita”
- Ammattiin oppiminen sekä sisällön että kielen osalta tapahtuu samanaikaisesti, ne eivät ole toisistaan erillisiä tapahtumia.
- Kielen kehittyminen ei tapahdu hetkessä, vaan se vie aikaa.
- Jokainen opettaja on kielellinen malli
 - Sisällön ja kielen erottaminen toisistaan on mahdotonta
 - Ammatillinen opettaja hallitsee ammattisanaston ja kielen opettaja kielen opettamisen -> yhteistyössä tuetaan opiskelijan oppimista
- Koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö kielivalikoiman laajentamisessa

Kieli osana ammattia

- Millaista kielitaitoa tarvitaan?
 - Työturvallisuus
 - Ammattikieli
 - Työyhteisöön kuuluminen
 - Jatko-opinnot
 - ...

Kieli osana ammattia työpaikalla

- Ammatillinen koulutus tapahtuu entistä enemmän työpaikoilla
- Opiskelija on ehkä ensimmäistä kertaa työelämässä
- Kielitietoinen ohjaus osana työpaikkaohjaajakoulutuksen sisältöä
- Työpaikkaohjaajan perehdyttäminen jakson alussa
- Opettajan/opettajien tuki jakson aikana

**Kaikki hyötyvät selkeästä,
johdonmukaisesta ja
havainnollisesta opetuksesta ja
ohjauksesta!**

A decorative graphic consisting of thick, curved lines in green and blue, sweeping across the bottom and right side of the slide.